

OIKEUSTAPAUKSET

Korkein oikeus

- KKO 1975 II 86, Helena Vihriälä s. 374
KKO 1977 II 56, Marjatta Kaskenmäki s. 336
KKO 1978 II 104, Marjatta Kaskenmäki s. 336
KKO 1980 II 73, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 1980 II 81, Marjatta Kaskenmäki s. 336
KKO 1981 II 75, Marjatta Kaskenmäki s. 348
KKO 1983 II 37, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 1983 II 159, Mirja Nurmi s. 213
KKO 1984 II 114, Eija Tiukuvaara s. 117
KKO 1985 II 117, Pirjo Aaltonen s. 359
KKO 1990:157, Pirjo Aaltonen s. 360, Minna Hällström s. 248
KKO 1991:183, Marjatta Kaskenmäki s. 343
KKO 1992:73, Eija Tiukuvaara s. 119
KKO 1992:74, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 1994:77, Mika Huovila s. 54, Mirja Nurmi s. 218
KKO 1994:83, Mika Huovila s. 48 ja 65
KKO 1994:107, Minna Hällström s. 248
KKO 1995:12, Minna Hällström s. 248
KKO 1995:43, Marjatta Kaskenmäki s. 342
KKO 1995:44, Helena Vihriälä s. 377
KKO 1995:72, Minna Hällström s. 248
KKO 1995:121, Minna Hällström s. 248
KKO 1995:132, Pirjo Aaltonen s. 363
KKO 1995:143, Marjatta Kaskenmäki s. 338
KKO 1997:35, Minna Hällström s. 248
KKO 1997:56, Marjatta Kaskenmäki s. 350
KKO 1997:140, Pirjo Aaltonen s. 359, Marjatta Kaskenmäki s. 335, Mirja Nurmi s. 218
KKO 1997:204, Marjatta Kaskenmäki s. 346
KKO 1997:205, Minna Hällström s. 248
KKO 1998:1, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 1998:2, Marjatta Kaskenmäki s. 340
KKO 1998:40, Minna Hällström s. 248, Eija Tiukuvaara s. 117
KKO 1998:83, Helena Vihriälä s. 382
KKO 1998:162, Marjatta Kaskenmäki s. 340
KKO 1999:40, Minna Hällström s. 248
KKO 1999:51, Raimo Lahti s. 109
KKO 1999:84, Minna Hällström s. 240
KKO 1999:87, Marjatta Kaskenmäki s. 346
KKO 1999:89, Marjatta Kaskenmäki s. 335
KKO 1999:114, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 2000:3, Olli Haapanen s. 190, Ville Parkkari s. 307
KKO 2000:29, Ville Parkkari s. 308
KKO 2000:35, Jenni Ojanperä s. 398
KKO 2000:40, Marjatta Kaskenmäki s. 335
KKO 2000:54, Olli Haapanen s. 195
KKO 2000:71, Helena Vihriälä s. 370
KKO 2000:74, Mirja Nurmi s. 207
KKO 2000:127, Olli Haapanen s. 199
KKO 2001:7, Olli Haapanen s. 199
KKO 2001:24, Pirjo Aaltonen s. 359, Olli Haapanen s. 196
KKO 2001:25, Pirjo Aaltonen s. 359, Olli Haapanen s. 196
KKO 2001:37, Pirjo Aaltonen s. 355, Olli Haapanen s. 195
KKO 2001:62, Olli Haapanen s. 194
KKO 2001:86, Mirja Nurmi s. 206
KKO 2001:87, Mirja Nurmi s. 207
KKO 2001:104, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 2001:117, Olli Haapanen s. 188
KKO 2001:130, Olli Haapanen s. 188
KKO 2002:2, Gisela Juutilainen s. 434, Marjatta Kaskenmäki s. 342
KKO 2002:3, Marjatta Kaskenmäki s. 335
KKO 2002:11, Mika Huovila s. 71, Raimo Lahti s. 110, Mirja Nurmi s. 205
KKO 2002:28, Jukka Jaakkola s. 416
KKO 2002:37, Olli Haapanen s. 195
KKO 2002:39, Olli Haapanen s. 195, Marjatta Kaskenmäki s. 335, Mirja Nurmi s. 217
KKO 2002:47, Olli Haapanen s. 191, Mirja Nurmi s. 214, Jenni Ojanperä s. 398, Eija Tiukuvaara s. 126
KKO 2002:52, Pirjo Aaltonen s. 350, Olli Haapanen s. 195
KKO 2002:91, Mika Huovila s. 62, Mirja Nurmi s. 208
KKO 2002:97, Olli Haapanen s. 188, Marjatta Kaskenmäki s. 343, Mirja Nurmi s. 219
KKO 2002:98, Olli Haapanen s. 188
KKO 2002:111, Marjatta Kaskenmäki s. 342
KKO 2003:25, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 2003:34, Olli Haapanen s. 195, Gisela Juutilainen s. 437
KKO 2003:53, Marjatta Kaskenmäki s. 338, Ville Parkkari s. 310
KKO 2003:62, Marjatta Kaskenmäki s. 340
KKO 2003:63, Olli Haapanen s. 195, Marjatta Kaskenmäki s. 340
KKO 2003:76, Gisela Juutilainen s. 434
KKO 2003:77, Gisela Juutilainen s. 437
KKO 2003:92, Mika Huovila s. 63
KKO 2003:100, Marjatta Kaskenmäki s. 339
KKO 2003:115, Olli Haapanen s. 194, Eija Tiukuvaara s. 123
KKO 2003:128, Olli Haapanen s. 199, Mirja Nurmi s. 213
KKO 2003:134, Pirjo Aaltonen s. 357
KKO 2003:137, Olli Haapanen s. 199
KKO 2004:24, Olli Haapanen s. 199, Mirja Nurmi s. 207

mi s. 215
KKO 2004:26, Mika Huovila s. 39 ja 85
KKO 2004:45, Pirjo Aaltonen s. 356, Olli Haapanen s. 199
KKO 2004:46, Raimo Lahti s. 110, Mirja Nurmi s. 207
KKO 2004:57, Olli Haapanen s. 187, Ville Parkkari s. 312
KKO 2004:58, Mika Huovila s. 33, Mirja Nurmi s. 216, Timo Ojala s. 228
KKO 2004:60, Olli Haapanen s. 193, Mirja Nurmi s. 216, Eija Tiukuvaara s. 126
KKO 2004:63, Pauliina Hermunen s. 169, Marjatta Kaskenmäki s. 392, Ville Parkkari s. 315
KKO 2004:64, Raimo Lahti s. 109
KKO 2004:72, Olli Haapanen s. 190
KKO 2004:73, Marjatta Kaskenmäki s. 349
KKO 2004:75, Olli Haapanen s. 194
KKO 2004:76, Pauliina Hermunen s. 163
KKO 2004:80, Ville Parkkari s. 317
KKO 2004:81, Raimo Lahti s. 109, Timo Ojala s. 226
KKO 2004:106, Olli Haapanen s. 195
KKO 2004:109, Mika Huovila s. 61 ja 82, Raimo Lahti s. 109
KKO 2004:112, Olli Haapanen s. 186, Mika Huovila s. 67 ja 80
KKO 2004:116, Mika Huovila s. 16, Sirkka Jäntti s. 151, Markku Rätty s. 472
KKO 2004:117, Mika Huovila s. 38, Sirkka Jäntti s. 151, Markku Rätty s. 472
KKO 2004:119, Olli Haapanen s. 189, Marjatta Kaskenmäki s. 337, Ville Parkkari s. 318, Eija Tiukuvaara s. 123
KKO 2004:120, Marjatta Kaskenmäki s. 345
KKO 2004:121, Mirja Nurmi s. 210
KKO 2004:127, Marjatta Kaskenmäki s. 334
KKO 2004:131, Olli Haapanen s. 196
KKO 2005:5, Pirjo Aaltonen s. 358
KKO 2005:26, Pauliina Hermunen s. 162
KKO 2005:27, Raimo Lahti s. 110
KKO 2005:53, Raimo Lahti s. 109
KKO 2005:82, Mika Huovila s. 92

Julkaisemattomat ratkaisut

KKO 28.11.2001 nro 2508 (R 2000/869), Ville Parkkari s. 320
KKO 5.12.2002 nro 3264, Raimo Lahti s. 105
KKO 15.3.2005 nro 603 (R2003/1116), Pirjo Aaltonen s. 357
KKO 17.5.2005 nro 1346 (R2004/238), Pirjo Aaltonen s. 359

Korkein hallinto-oikeus

KHO 17.10.2000/2605, Jukka Jaakkola s. 414
KHO 2004:25, Jukka Jaakkola s. 416

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin

Delcourt v. Belgia 17.1.1970, Minna Hällström s. 256
Minelli v. Itävalta 25.3.1983, Mika Huovila s. 34
H v. Belgia 30.11.1987, Minna Hällström s. 243
Vidal v. Belgia 22.4.1992, Minna Hällström s. 245
Kokkinakis v. Kreikka 25.5.1993, Raimo Lahti s. 105
Sekanina v. Itävalta 25.8.1993, Mika Huovila s. 34
Van de Hurk v. Alankomaat 19.4.1994, A-288, Minna Hällström s. 242, Hanna Vieruaho s. 137
De Moor v. Belgia 23.6.1994, 292-A, Minna Hällström s. 256
Ruiz Torija v. Espanja 9.12.1994, A-303-A, Mika Huovila s. 56, Minna Hällström s. 241, Hanna Vieruaho s. 138
Hiro Balani v. Espanja 9.12.1994, A-303-B, Mika Huovila s. 56, Minna Hällström s. 242, Hanna Vieruaho s. 144
C.R. v. Yhdistynyt kuningaskunta 22.11.1995, Raimo Lahti s. 105
John Murray v. Yhdistynyt Kuningaskunta 8.2.1996, Mika Huovila s. 34
Georgiadis v. Kreikka 29.5.1997, Minna Hällström s. 243
Helle v. Suomi 19.12.1997, Mika Huovila s. 55, Minna Hällström s. 243, Hanna Vieruaho s. 136
Higgins ym. V. Ranska 19.2.1998, Mika Huovila s. 56, Minna Hällström s. 242
García Ruiz v. Espanja 21.1.1999, Mika Huovila s. 53, Minna Hällström s. 243, Hanna Vieruaho s. 137
Condron v. Yhdistynyt Kuningaskunta 2.5.2000, Mika Huovila s. 34
Averill v. Yhdistynyt Kuningaskunta 6.6.2000, Mika Huovila s. 34
Pisano v. Italia 27.7.2000, Minna Hällström s. 245, Hanna Vieruaho s. 140
Telfner v. Itävalta 20.3.2001, Mika Huovila s. 34
R v. Belgia 27.2.2001, Minna Hällström s. 246
Hirvisaari v. Suomi 27.9.2001, Minna Hällström s. 244, Eija Tiukuvaara s. 115 ja 116, Hanna Vieruaho s. 134
Jokela v. Suomi 21.5.2002, Minna Hällström s. 244, Hanna Vieruaho s. 138
P.K. v. Suomi 9.7.2002, Minna Hällström s. 245, Eija Tiukuvaara s. 115
Pahverk v. Ruotsi 11.2.2003, Hanna Vieruaho s. 133
Suominen v. Suomi 1.7.2003, Mika Huovila s.

19, Minna Hällström s. 245, Eija Tiukuvaara s. 115, Hanna Vieruaho s. 133
Bellerin Lagares v. Espanja 4.11.2003, Minna Hällström s. 242
Skoularikis v. Kreikka 11.12.2003, Mika Huovila s. 53, Minna Hällström s. 246, Hanna Vieruaho s. 133
Sakkopoulos v. Kreikka 15.1.2004, Minna Hällström s. 243, Eija Tiukuvaara s. 115, Hanna Vieruaho s. 134
H.A.L. v. Suomi 27.1.2004, Minna Hällström s. 246, Eija Tiukuvaara s. 115, Hanna Vieruaho s. 135
Von Hannover v. Saksa 24.6.2004, Mika Huovila s. 89
Abeberry v. Ranska 21.9.2004, Minna Hällström s. 256
Pedersen ja Baadsgaard v. Tanska 17.12.2004, Mika Huovila s. 91
Novoseletskiy v. Ukraina 22.2.2005, Hanna Vieruaho s. 138
Albina v. Romania 28.4.2005, Hanna Vieruaho s. 144

Euroopan ihmisoikeustoimikunnan päätös:
Kerojärvi v. Suomi (17506/90) 7.4.1993 108, Minna Hällström s. 244

Euroopan ihmisoikeustoimikunnan raportti:
Francesc Barberá ym, v. Espanja (10588 ja 10590/83) 16.10.1986, Minna Hällström s. 243

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin

Yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95
Rikosoikeudenkäynti X:ää vastaan, Raimo Lahti s. 108

C-105/03 Rikosoikeudenkäynti Maria Pupinoa vastaan, tuomio 16.6.2005, Raimo Lahti s. 108

Hovioikeudet

Turun hovioikeus
THO R 02/2432, Marjatta Kaskenmäki s. 334
THO 2005:22, Mika Huovila s. 80
THO 2005:27, Mika Huovila s. 14

Vaasan hovioikeus

VHO R 96/208, Marjatta Kaskenmäki s. 343
VHO 1997:26, Mika Huovila s. 33
VHO R 00/586, Marjatta Kaskenmäki s. 334
VHO 14.1.2004 nro 28, Pirjo Aaltonen s. 363

Itä-Suomen hovioikeus

IHO 19.9.2002 nro 1093, Pauliina Hermunen s. 163 ja 166
IHO 23.10.2003 nro 1245, Pauliina Hermunen s. 163 ja 168

Helsingin hovioikeus

HHO R 01/3658, Marjatta Kaskenmäki s. 334
HHO R 02/4227, Marjatta Kaskenmäki s. 335
HHO 10.4.2002 nro 972, Pirjo Aaltonen s. 360
HHO 11.12.2003 nro 3722, Pirjo Aaltonen s. 360
HHO R 04/573, Marjatta Kaskenmäki s. 334
HHO 7.5.2004 nro 1651, Pirjo Aaltonen s. 361
HHO 28.10.2004 nro 4256, Timo Ojala s. 229
HHO 13.1.2005 nro 105, Timo Ojala s. 231

Kouvolan hovioikeus

KouHO R 03/1190, Marjatta Kaskenmäki s. 337

Rovaniemen hovioikeus

RHO 17.10.1997 nro 840 (R 97/348), Pauliina Hermunen s. 163
RHO 2000:12, Mika Huovila s. 33

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut

27.6.2001 nro 228/4/99, Jukka Jaakkola s. 412
12.6.2002 nro 299/4/00, Jukka Jaakkola s. 413
26.6.2002 nro 1699/4/00, Jukka Jaakkola s. 415
27.8.2002 nro 2032/4/00, Jukka Jaakkola s. 410 ja 414
14.11.2002 nro 779/4/01, Jukka Jaakkola s. 410
14.11.2002 nro 2721/2/02, Jukka Jaakkola s. 409
16.5.2003 nro 753/4/02, Jukka Jaakkola s. 412
27.8.2003 nro 586/4/02, Jukka Jaakkola s. 410
16.12.2004 nro 137/2/04, Jukka Jaakkola s. 421
28.2.2005 nro 489/4/04, Jukka Jaakkola s. 411

Valtioneuvoston oikeuskanslerin ratkaisut

2.12.2002 nro 29/21/00, Mika Huovila s. 23
16.9.2003 nro 386/1/02, Jukka Jaakkola s. 416
24.9.2003 nro 706/1/02, Eija Tiukuvaara s. 126

Ruotsi

HD B1699-03, Marjatta Kaskenmäki s. 341
NJA 1980 s. 725, Helena Vihriälä s. 374
NJA 1982 s. 164, Helena Vihriälä s. 377
NJA 1982 s. 175 (I), Mika Huovila s. 72
NJA 1988 s. 40, Helena Vihriälä s. 376
NJA 1990 s. 555, Helena Vihriälä s. 371

Hovrätten över Skåne och Blekinge, B 187/75, DB 4107, Mika Huovila s. 15